
Dokument ze zasedání

B8-0126/2017

25.1.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké
představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o krizi právního státu v Demokratické republice Kongo a v Gabonu
(2017/2510(RSP))

**Mariya Gabriel, Bogdan Brunon Wenta, Michael Gahler, György
Hölvényi, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Anna Záborská, Joachim
Zeller, Željana Zovko, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Frank
Engel, Ádám Kósa, Adam Szejnfeld, Krzysztof Hetman, Tadeusz Zwiefka,
Ivo Belet, Paul Rübig**
za skupinu PPE

Usnesení Evropského parlamentu o krizi právního státu v Demokratické republice Kongo a v Gabonu (2017/2510(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Demokratické republice Kongo,
- s ohledem na prohlášení Delegace EU v Demokratické republice Kongo o situaci v oblasti lidských práv v této zemi,
- s ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federiky Mogheriniové ze dne 18. prosince 2016 o tom, že se v Demokratické republice Kongo nepodařilo dosáhnout dohody,
- s ohledem na prohlášení tiskové mluvčí vysoké představitelky, místopředsedkyně Komise ze dne 23. listopadu 2016 o současných politických snahách v Demokratické republice Kongo,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 23. května 2016 a 17. října 2016 týkající se Demokratické republiky Kongo,
- s ohledem na místní prohlášení, která vydala EU dne 2. srpna 2016 a dne 24. srpna 2016 ohledně volebního procesu v Demokratické republice Kongo v návaznosti na zahájení národního dialogu v této zemi,
- s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN o Demokratické republice Kongo, zejména na rezoluci č. 2293 (2016) o obnovení sankčního režimu vůči Demokratické republice Kongo a mandátu skupiny odborníků a na rezoluci č. 2277 (2016), kterou byl obnoven mandát Stabilizační mise OSN v této zemi (MONUSCO),
- s ohledem na tiskové prohlášení Rady bezpečnosti OSN ze dne 15. července 2016 a 21. září 2016 o situaci v Demokratické republice Kongo,
- s ohledem na výroční zprávu vysokého komisaře OSN pro lidská práva o situaci v oblasti lidských práv v Demokratické republice Kongo, která byla zveřejněna dne 27. července 2015,
- s ohledem na zprávy generálního tajemníka OSN o Stabilizační misi Organizace spojených národů v Demokratické republice Kongo a o uplatňování Rámce OSN pro mír, bezpečnost a spolupráci pro Demokratickou republiku Kongo a tento region ze dne 9. března 2016,
- s ohledem na společné tiskové zprávy, které dne 16. února 2016 a 5. června 2016 vydala Africká unie, Organizace spojených národů, Evropská unie a Mezinárodní organizace frankofonie ohledně nutnosti zahájit v Demokratické republice Kongo politický dialog za účasti všech stran a o odhodlání těchto organizací podporovat úsilí konžských subjektů o upevnění demokracie v této zemi,

- s ohledem na rámcovou dohodu o míru, bezpečnosti a spolupráci pro Demokratickou republiku Kongo a tento region, která byla v únoru 2013 podepsána v Addis Abebě,
  - s ohledem na závěrečnou zprávu volební pozorovatelské mise Evropské unie,
  - s ohledem na společné prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Federiky Mogheriniové a komisaře pro mezinárodní spolupráci a rozvoj Nevena Mimici vydané dne 24. září 2016 v návaznosti na vyhlášení oficiálních výsledků prezidentské volby gabonským ústavním soudem,
  - ohledem na prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie ze dne 11. září 2016 o Gabonu,
  - s ohledem na tiskovou zprávu Africké unie ze dne 1. září 2016, v níž odsuzuje násilí páchané během povolebního konfliktu v Gabonu a vyzývá k jeho mírovému urovnání,
  - s ohledem na výroční zprávu EU o lidských právech a demokracii ve světě za rok 2015, kterou přijala Rada Evropské unie dne 22. června 2015,
  - s ohledem na národní orientační program na období 2014–2020 v rámci 11. Evropského rozvojového fondu, který jako prioritu stanovuje upevnění demokracie a posílení veřejné správy a právního státu,
  - s ohledem na konžskou a na gabonskou ústavu,
  - s ohledem na Africkou chartu lidských práv a práv národů z června 1981,
  - s ohledem na Africkou chartu pro demokracii, volby a veřejnou správu,
  - s ohledem na dohodu z Cotonou,
  - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že se řada afrických politických činitelů snaží navzdory ústavním omezením, kontroverzním volebním procesům a rozsáhlým protestům veřejnosti zůstat u moci i po skončení svého mandátu, a tím uvrhují své země do dlouhodobé krize a nestability;
- B. vzhledem k tomu, že nedávno byl odstupující gabonský prezident Ali Bongo, který byl u moci od smrti svého otce Omara Bonga v roce 2009, prohlášen za vítěze prezidentských voleb, které proběhly v roce 2016; vzhledem k tomu, že mezinárodní pozorovatelé, zejména volební pozorovatelská mise EU, odhalili zřejmé nesrovnalosti ve zpracování výsledků voleb;
- C. vzhledem k tomu, že jeho hlavní protivník Jean Ping tento výsledek okamžitě napadl a odmítl jej uznat; vzhledem k tomu, že k ústavnímu soudu bylo podáno odvolání, které vyzývá k přepočítání hlasů z důvodu údajných volebních nesrovnalostí, a že tento soud výsledek nakonec potvrdil; vzhledem k tomu, že projednáváním odvolání však nebyly rozptýleny veškeré pochybnosti o výsledku prezidentských voleb;
- D. vzhledem k tomu, že po vyhlášení výsledku voleb došlo po celé zemi k pouličním

demonstracím, které byly násilně potlačeny; vzhledem k tomu, že povolební krize vedla k výraznému zhoršení situace v oblasti lidských práv v Gabonu, pro kterou je příznačný nárůst cíleného zatýkání ze strany úřadů a násilí mezi civilním obyvatelstvem, při němž přišla řada lidí o život;

- E. vzhledem k tomu, že se konžský prezident Joseph Kabila, který je u moci od roku 2001, snaží odkládat volby, aby mohl zůstat u moci i po skončení svého mandátu daného ústavou; vzhledem k tomu, že tato situace vyvolala v zemi bezprecedentní politické napětí, nepokoje a násilí, které vedlo k úmrtí mnoha osob;
- F. vzhledem k tomu, že příslušníci konžských bezpečnostních sil a zpravodajských služeb ostře zasáhli proti členům opozice a občanské společnosti, kteří vyjádřili nesouhlas s vládními orgány; vzhledem k tomu, že skupiny zabývající se lidskými právy přinášejí neustále informace o zhoršování situace v Demokratické republice Kongo z hlediska lidských práv a svobody projevu a shromažďování, mj. o používání nepřiměřeného násilí při zákrocích proti účastníkům pokojných demonstrací, o svévolném zatýkání a zadržování a o politicky motivovaných soudních řízeních;
- G. vzhledem k tomu, že v prosinci 2016, po vypršení mandátu prezidenta Kabily, došlo k eskalaci násilí, což vedlo k úmrtí desítek lidí v potyčkách mezi protestujícími a bezpečnostními složkami;
- H. vzhledem k tomu, že situaci dále zhoršuje přetrvávající a sílící beztrestnost v Demokratické republice Kongo;
- I. vzhledem k tomu, že v obou těchto zemích došlo k významnému zhoršení svobody sdělovacích prostředků, která je omezována neustálými hrozbami a útoky proti novinářům; vzhledem k tomu, že orgány uzavřely sdělovací prostředky a rozhlasové stanice a že na Internet a sociální sítě se vztahují omezení;
- J. vzhledem k tomu, že pokud by se volby v těchto zemích konaly poklidným a transparentním způsobem a včas, přispělo by to značnou měrou k řešení problematiky demokratického pokroku a předání moci, která stojí před středoafriickým regionem;
- K. vzhledem k tomu, že národní orientační program na období 2014–2020 v rámci 11. Evropského rozvojového fondu stanovuje jako prioritu upevnění demokracie a posílení veřejné správy a právního státu; vzhledem k tomu, že jasným společným zájmem EU a afrických partnerů je nepřetržitý rozvoj demokracie a zavádění řádně fungující ústavnosti;

Gabon

1. je hluboce znepokojen politickou krizí v Gabonu a rozmachem násilí mezi protestujícími a bezpečnostními silami po vyhlášení předběžných výsledků prezidentských voleb v roce 2016;
2. důrazně odsuzuje veškeré páchané násilí, porušování lidských práv, svévolné zatýkání a nezákonné zadržování, politické zastrašování občanské společnosti a členů opozice a porušování svobody sdělovacích prostředků a svobody projevu před prezidentskými volbami i po nich; vyzývá k propuštění všech politických vězňů;

3. naléhavě vyzývá gabonské orgány, aby přijaly veškerá nezbytná opatření k zajištění dodržování demokracie za každých okolností, právního státu, řádné správy a zásad v oblasti lidských práv, včetně svobody projevu a sdělovacích prostředků, v souladu s mezinárodními závazky Gabonu;
4. vyzývá všechny politické subjekty a justiční orgány, jež jsou zapojeny do současné kontroverzní situace po volbách, aby projevíly smysl pro odpovědnost a zdržely se a zejména pak zamezily podněcování k násilí;
5. vyjadřuje politování nad tím, že odvolací postup, který vedl k tomu, že vítězem voleb byl vyhlášen Ali Bongo, nebyl transparentní a že ústavní soud řádně nezohlednil nesrovnalosti, na něž bylo poukázáno v některých provinciích, zejména v provincii Haut-Ogooué, již má pod kontrolou Ali Bongo;
6. považuje oficiální výsledky prezidentských voleb za netransparentní a vysoce pochybné, následkem čehož lze pochybovat o legitimitě prezidenta Bonga; s politováním konstatuje, že gabonská vládnoucí třída nevyužila příležitosti, již prezidentské volby nabízely, aby mezinárodnímu společenství ukázala, že dovede zorganizovat otevřené a spravedlivé volby a počínat si během volebního procesu maximálně odpovědně;
7. vyzývá proto, aby se přepočítáním hlasů zabýval nejen ústavní soud, ale i Africká unie a OSN; vyzývá k zahájení povolební mise Africké unie, jež byla původně plánována na září 2016;
8. hluboce lituje toho, že přes podepsání memoranda o porozumění s gabonskou vládou byl volební pozorovatelské misi EU poskytnut pouze omezený přístup k centralizovanému sčítání hlasů v místních volebních komisích a v sídle gabonské národní volební komise (CENAP) v Libreville a následně pak i k odvolacímu postupu u ústavního soudu, takže volební pozorovatelská mise EU nemohla kontrolovat legitimitu procesu volby prezidenta;
9. důrazně odsuzuje zastrašování a hrozby, jimž čelili členové volební pozorovatelské mise EU, a útoky ohrožující její neutralitu a transparentnost a naléhavě vyzývá gabonské orgány, aby plně respektovaly doporučení obsažená v závěrečné zprávě volební pozorovatelské mise EU a řídily se jimi;
10. poukazuje na to, že základem každého demokratického systému a spravedlivých voleb je svobodná opozice; vyzývá gabonské orgány, aby podporovaly a usnadňovaly existenci participativního politického prostředí založeného na pluralitě politických stran;
11. bere na vědomí, že dne 14. listopadu 2016 došlo k zahájení národního dialogu, který inicioval Ali Bongo; upozorňuje však na to, že hlavní představitel opozice Jean Ping se jej odmítá účastnit a usiluje o zahájení vlastního národního dialogu; vyjadřuje proto pochybnosti o důvěryhodnosti a relevanci takových postupů a zdůrazňuje naléhavou potřebu otevřeného a transparentního dohodovacího postupu, jenž by povolební krizi ukončil;
12. naléhavě vyzývá gabonskou vládu, aby provedla důkladnou a rychlou reformu

volebního postupu v zájmu jeho zdokonalení a zajištění jeho plné transparentnosti a důvěryhodnosti; zdůrazňuje, že gabonské orgány musí zaručit plnou a loajální spolupráci se všemi příslušnými národními a mezinárodními zúčastněnými stranami, aby se zajistilo, že příští parlamentní volby budou plně transparentní a spravedlivé a že se budou konat ve svobodném, demokratickém, inkluzivním a bezpečném prostředí;

13. požaduje nezávislé a objektivní vyšetřování násilí spojeného s volbami a obvinění z vážného porušování lidských práv a základních svobod a zdůrazňuje, že je potřeba zajistit, aby byli všichni, kdo budou shledáni odpovědnými za tyto činy, soudně stíháni; vyzývá rovněž EU, aby ve spolupráci s OSN a Africkou unií nadále bedlivě sledovala celkovou situaci v Gabonu a nahlašovala všechny případy porušování lidských práv a základních svobod; bere na vědomí zahájení předběžného vyšetřování násilí po volbách, o něž zažádaly gabonské orgány u Mezinárodního trestního soudu;
14. vyzývá Radu, aby zvážila možnost zavedení cílených sankcí vůči těm, kteří odpovídají za násilí po volbách a porušování lidských práv a za poškozování demokratického procesu v zemi;

Demokratická republika Kongo

15. hluboce lituje toho, že se konžské vládě nepodařilo uspořádat prezidentské volby ve lhůtě stanovené ústavou; připomíná svou výzvu k úspěšnému a včasnému konání voleb zcela v souladu s konžskou ústavou a Africkou chartou pro demokracii, volby a správu věcí veřejných a trvá na tom, že konžská vláda je povinna zajistit v co nejbližší době prostředí, které by umožnilo transparentní, věrohodné a inkluzivní volby;
16. naléhavě vyzývá všechny politické subjekty, aby zahájily pokojný a konstruktivní dialog a předešly prohlubování současné politické krize nebo dalšímu násilí a provokacím;
17. vítá úsilí, jež vynakládá Národní konžská biskupská konference (CENCO) k tomu, aby dosáhla většího konsenzu o politické transformaci; bere na vědomí dohodu uzavřenou na konci prosince 2016, jež zamítla třetí funkční období pro prezidenta Kabilu a vyzvala ke konání voleb před koncem roku 2017;
18. připomíná své hluboké znepokojení nad zhoršujícím se stavem lidských práv, rostoucím omezováním politického prostoru v Demokratické republice Kongo a zastrašováním, jemuž čelí obránci lidských práv, politická opozice a novináři; odsuzuje veškeré brutální represe vůči pokojným protestujícím;
19. trvá na tom, že vláda je povinna respektovat, chránit a prosazovat lidská práva a základní svobody svých občanů; připomíná, že základem dynamického politického a demokratického života je svoboda projevu, sdružování a shromažďování, a zdůrazňuje, že by mělo být zakázáno veškeré používání síly proti pokojným demonstracím;
20. naléhavě žádá, aby bylo zahájeno úplné, důkladné a transparentní vyšetřování údajných případů porušování lidských práv, k nimž došlo během protestů, s cílem zjistit, kdo za ně zodpovídá, a pohnat příslušné osoby k odpovědnosti;

21. vítá zavedení cílených sankcí EU vůči těm, kteří odpovídají za násilné zákroky a poškozování demokratického procesu v Demokratické republice Kongo, včetně zákazů cestování a zmrazení aktiv; vyzývá Radu, aby v případě dalšího násilí zvážila rozšíření těchto restriktivních opatření;
22. vyzývá delegaci EU, aby i nadále pečlivě sledovala vývoj v této zemi;
  -
  - ◦
23. Zdůrazňuje, že situace v Gabonu a Demokratické republice Kongo představuje závažnou hrozbu pro stabilitu celého středoafriického regionu; znovu poukazuje na to, že podporuje Africkou unii v její klíčové úloze při potlačování politické krize v daném regionu a další destabilizace oblasti Velkých jezer;
24. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Africké unii, prezidentovi, premiérovi a parlamentu Demokratické republiky Kongo a Gabonu, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, Radě OSN pro lidská práva a Smíšenému parlamentnímu shromáždění AKT–EU.